

Gedeputeerde Staten voornoemd,

dr.h.c. J. Tichelaar, voorzitter
mevrouw mr. A.M. van Schreven, secretaris

Uitgegeven 24 november 2016

Bijlage 1 Lijst van fysieke investeringen gericht op verduurzaming van landbouwbedrijven

	Investeringscategorie	Score
1	Zonnepanelen	6
2	Mestvergister (inclusief mestverwerkingsinstallatie als extra mogelijke kosten, levert geen extra score op)	6
3	Warmtekracht werkend op biomassa	6
4	Warmtekracht regulier, niet geschikt voor biomassa	4
5	Kleine windturbine (zonder vergunning)	6
6	Systemen voor precisielandbouw betreffende plaats specifieke bemesting, plaats specifieke gewasbescherming of plaats specifieke bewatering, inclusief GPS/GIS- apparatuur	8
7	Mestscheidingsinstallatie (inclusief mestverwerkingsinstallatie, levert geen extra score op)	6
8	Machines voor niet-kerende grondbewerking	10
9	Machine voor spitten en zaaien tegelijk	10
10	GPS voor koeien en automatische selectiepoort weiden	7
11	Koematras, waterbed	6
12	Varkensvriendelijke vloeren	6
13	Openwatervoorzieningen voor pluimvee, inclusief aanleg waterleidingen e.d.	6
14	Pad cooling in stallen voor veehouderij	5
15	Warmtewisselaar in stallen voor veehouderij	6
16	Waterbeheervoorzieningen ter verlaging van risico's van verontreiniging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegronds- of bedekte teelt	8
17	Spuitmachine met restvloeistof reductie in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt	9
18	Emissiearme vloeren voor niet-gesloten stallen melkveehouderij (urine- en mest- scheidende vloeren)	7
19	Biobed of biofilter	5

Toelichting

Deze openstelling is de tweede openstelling waarmee Gedeputeerde Staten jonge landbouwers willen stimuleren om duurzaam te investeren in hun bedrijf. De regeling is vooral bedoeld om de aanschaf van modernere installaties en machines te stimuleren, waarmee de jonge landbouwer een achterstand kan inlopen.

De eerste openstelling van 1 maart 2016 had een beperkte investeringslijst. Wel heeft de openstelling in een behoefte voorzien, want landelijk is er sprake van een grote deelname in deze regeling. In deze openstelling is de investeringslijst uitgebreider, waardoor een betere keuze voor de verschillende sectoren te maken is.

De modernisering moet bijdragen aan verbetering van het milieu, klimaatbestendigheid, dierenwelzijn, volks- en diergezondheid, landschap/ruimtelijke kwaliteit of biodiversiteit. Investeringscategorieën die alleen of hoofdzakelijk gericht zijn op verbetering van de rentabiliteit van bedrijven en vervanging door dezelfde goederen die al op het bedrijf aanwezig waren, komen niet in aanmerking.

Gedeputeerde Staten stellen een lijst vast met duurzame investeringen. Op deze lijst zijn alleen investeringen opgenomen die voldoen aan de minimale bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen. De score per investeringscategorie is bepaald op basis van de mate waarin de investering bijdraagt aan de duurzaamheid (gericht op milieu, klimaatbestendigheid, dierenwelzijn, volks- en diergezondheid, ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit) en de beleidsmatige voorkeur.

De aanvragen worden gerangschikt op de score van de investeringen. Deze score wordt bepaald aan de hand van de duurzaamheidsscore zoals opgenomen in bijlage 1.

Indien een aanvraag uit meerdere investeringen bestaat, wordt de duurzaamheidsscore bepaald op basis van de gemiddelde score. Dit wil zeggen dat de scores van de individuele investeringen bij elkaar worden opgeteld en gedeeld door het aantal investeringen.

Investering	Toelichting
1. Zonnepanelen	<p>Subsidiabel: Zonnepanelen Zonnecollectoren inclusief zonneboiler. Uiteraard zijn de kosten van de boiler niet subsidiabel zonder daadwerkelijke aanschaf van zonnecollectoren. Bijbehorende installatiekosten. U kunt geen subsidie krijgen voor: Kosten met betrekking tot het warmtenet (bijvoorbeeld de radiatoren of vloerverwarming).</p> <p>* De opgewekte energie vanuit zonnepanelen moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van energieleverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p>
2 Mestvergister (inclusief mestverwerkingsinstallatie als extra mogelijke kosten, levert geen extra score op)	<p>Subsidiabel: Mestvergister Alle mestverwerkingsinstallaties die voor de aangevraagde mestvergister nodig zijn. Hieronder kunnen ook volledige composteerinstallaties vallen. Deze kosten zijn niet subsidiabel zonder de daadwerkelijke aanschaf van een mestvergister. Bijbehorende installatiekosten. Een mogelijk ook aan te sluiten mestscheidingsinstallatie hoort hier niet bij; dat is een aparte investering.</p>
3 Warmtekracht werkend op biomassa	<p>Subsidiabel: Warmtekrachtinstallatie op biomassa (o.a. Bio-WKK met verbrandingsmotor). Het gelijktijdig opwekken van warmte én mechanische of elektrische energie door verbranding van biomassa of uit biomassa verkregen gasvormige of vloeibare energiedragers. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>* De opgewekte energie of warmte moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van een leverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p>
4 Warmtekracht regulier, niet geschikt voor biomassa	<p>Subsidiabel: Warmtekrachtinstallatie op fossiele brandstof waarmee efficiënt energie wordt opgewekt (o.a. WKK met verbrandingsmotor). Het gelijktijdig opwekken van warmte én mechanische of elektrische energie door verbranding van fossiele brandstof. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>* De opgewekte energie of warmte moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van leverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p>
5 Kleine windturbine (zonder vergunning)	<p>Subsidiabel: Windturbine met een maximale hoogte van 15 meter, waarvoor geen vergunning nodig is. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>* De opgewekte energie moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van energieleverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p>
6 Systemen voor precisielandbouw betreffende plaats- specifieke bemesting, plaats specifieke gewasbescherming of plaats specifieke bewatering inclusief GPS/GIS- apparatuur (zie toelichting)	<p>Subsidiabel: Alle soorten precisiebemesters. Alle soorten gewasbeschermingssysteem voor precisielandbouw. Alle soorten bewateringssystemen voor precisielandbouw. Spuitsystemen voor gewasbeschermingssysteem voor precisielandbouw. GPS- en GIS-apparatuur voor deze systemen. Samenstellkosten van de digitale bodemkaart ten behoeve van de GPS- en GIS-apparatuur voor deze systemen. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: De tractor waaraan wordt gekoppeld of zelfrijders. Enkel het systeem dat kan worden aangekoppeld is subsidiabel. Bijbehorende software (bijvoorbeeld software om de rijpaden uit te stippelen).</p>
7 Mestscheidingsinstallatie (inclusief mestverwerkingsinstallatie, levert geen extra score op)	<p>Subsidiabel: Mestscheidingsinstallatie: scheidingsapparatuur voor mest. Alle mestverwerkingsinstallaties die voor de aangevraagde mestscheidingsinstallaties nodig zijn. Deze kosten zijn niet subsidiabel zonder daadwerkelijke aanschaf van een mestscheidingsinstallatie. Bijbehorende installatiekosten.</p>
8 Machines voor niet-kerende grondbewerking	<p>Subsidiabel: Machines t.b.v. niet-kerende grondbewerking. GPS/GIS-apparatuur voor het systeem. GPS- en GIS-apparatuur voor dit systeem is alleen in combinatie met het systeem subsidiabel. Bijbehorende installatiekosten.</p>
9 Machine voor spitten en zaaien tegelijk	<p>Subsidiabel: Machines die werkgangen combineren door tegelijk te spitten én te zaaien/poten/planten Bijbehorende installatiekosten.</p>
10 GPS voor koeien en automatische selectiepoort weiden	<p>Subsidiabel: Alle soorten GPS-systemen voor koeien (mogelijke doelen: tracking in veld of stal, bijhouden gezondheid koe, bijhouden afgifte melk etc.). Automatische selectiepoorten voor koeien voor toegang richting de weide. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor:</p>

	<p>Computersoftware, laptops/computers, tablets etc. voor het ontvangen/invoeren/sturen van GPS-gegevens.</p> <p>Subsidiabel: Matrassen voor koeien om op te rusten. Waterbedden voor koeien om op te rusten. Montagekosten voor matrassen of waterbedden voor koeien.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: Een stal met diepstrooiselinrichting of zandbedden. Alle andere varianten op rustmogelijkheden voor dieren. De stal of plek waar de matrassen of waterbedden in komen.</p>
11 Koematras, waterbed	
12 Varkensvriendelijke vloeren	<p>Zie aparte toelichting</p>
13 Open watervoorzieningen voor pluimvee, inclusief aanleg waterleidingen e.d.	<p>Subsidiabel: Openwatervoorziening voor pluimvee: een optimaal watersysteem voor een meer natuurgetrouwe vorm van watergebruik door pluimvee. Een natuurgetrouw watersysteem zorgt ervoor dat vogels kunnen poetsen, reinigen en drinken. Voorbeelden van openwatersystemen zijn systemen met bijvoorbeeld rondrinkers, drinkgoten, vogeldouches en vogelpoelen voor (ondiep) badderen. (Aanleg) waterleidingen voor de openwatervoorziening voor pluimvee. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: Zwemvoorzieningen: zwemwater is geen vereiste voor deze optimale watersystemen en daarmee zijn zwemvoorzieningen niet subsidiabel. Drinknippels en een daarbij horend waterleidingsysteem. Dit is geen optimaal natuurgetrouw watersysteem en daarmee niet subsidiabel.</p> <p>Een openwatervoorziening buiten de stal op landbouwgrond is niet toegestaan. De openwatervoorziening moet binnen de stal plaatsvinden. De openwatervoorziening in de stal moet aan de wettelijke hygiënevoorschriften voldoen. Voor wettelijke voorschriften moet u zelf de vereisten van de (lokale) overheid raadplegen.</p>
14 Pad cooling in stallen voor veehouderij	<p>Subsidiabel: Pad cooling-systeem voor in stallen wat zorgt voor afkoeling van binnenkomende lucht via het verdampen van water in de binnenkomende lucht. Bijbehorende installatiekosten.</p>
15 Warmtewisselaar in stallen voor veehouderij	<p>Subsidiabel: Warmtewisselaar inclusief onderdelen van het systeem voor het regelen van de temperatuur in stallen op basis van lucht-lucht of medium-lucht zoals water-lucht. Voorbeelden zijn verwarming waarbij gebruik wordt gemaakt van aardwarmte of warme stallucht om nieuwe verse lucht mee te warmen. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: Reguliere verwarmingssystemen o.a. waarbij water moet worden opgewarmd met energie om de lucht te warmen. Dat wordt niet gezien als warmte wisselaar. Het is noodzakelijk om warmte of koelte te hergebruiken (wisselwerking) om te warmen of koelen.</p>
16 Waterbeheer voorzieningen ter verlaging van risico's van verontreiniging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrondsof bedekte teelt	<p>Subsidiabel: Een waterdichte opslagput voor de opvang van perssap, percolatiewater en afstromend water van kuilplaten, voerplein of koepad, waarmee erfafspoeling gescheiden blijft van regulier rioolsysteem. Inclusief de bijhorende buizen, goten, richels voor afvoer. Een waterdichte opvangput waarmee verontreinigd afvalwater van het bedrijf gescheiden blijft van regulier rioolsysteem. Inclusief de buizen, goten, richels voor afvoer. Waterveegmachine voor erf met opvangbak erfafspoeling of bedrijfsafvalwater. Veegmachine voor het schoonhouden van het erf ter voorkoming van erfafspoeling bij regen. Opvangsysteem van perssappen onder sleufsilos. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: Overkapping voor een voederopslag. Overkapping voor een mestopslag. Kosten voor herinrichting van het erf. Erfverharding. Hemelwatersysteem waaronder dakgoten, buizen voor afvoer en reguliere riolering. Kuilplaten of sleufsilos. Installaties of machines voor opvang van perssap of percolaat indien een overloopvoorziening is of wordt aangebracht naar het reguliere riool, de bodem of het oppervlaktewater. Waterzuiveringsinstallatie.</p>
17 Sproeimachine met restvloestofreductie in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt	<p>Subsidiabel: Een sproeimachine met restvloestofreductie van ten minste 50% door volledig gescheiden vloestofsystemen voor schoon water en sproeimachine (gescheiden schoonwater- en sproeimachinescircuit). Een sproeimachine met restvloestofreductie van ten minste 50% doordat de gewasbeschermingsmiddelen op het laatste moment voor het sproeien op het gewas in de sproeimachine vermengd worden door een selectieve doseringseenheid. Bijbehorende installatiekosten.</p> <p>U kunt geen subsidie krijgen voor: De tractor waaraan wordt gekoppeld of zelfrijders. Enkel het systeem dat kan worden aangekoppeld is subsidiabel.</p>
18 Emissiearme vloeren voor niet-gesloten stallen melkveehouderij (urine- en mestscheidende vloeren)	<p>Subsidiabel: De vloerdelen van Rundveevloer RAV code A1.9: BWL 2010.30.V3, ligboxenstal met roostervloer voorzien van een bolle rubber toplaag en afdichtflappen in de roosterspleten, met mestschuif.</p>

- De vloerdelen van Rundveevloer RAV code A1.13: BWL 2010.34.V5, ligboxenstal met roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten en mestschuif.
De vloerdelen van Rundveevloer RAV code A1.28: BWL2015.05 ligboxenstal met roostervloer, voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel, kunststofcassettes met kleppen in de roosterspleten en met mestschuif.
Bijhorend mestschuifstelsel voor genoemde typen vloeren.
Kosten voor aanleg van de genoemde typen vloeren inclusief mogelijke sloopkosten oude vloer.
- U kunt geen subsidie krijgen voor:
Fundering waarop vloer ligt.
Mestkelder.
Muren en dak stal.
Mestkanaal.
- 19 Biobed of biofilter
- Subsidiabel:
Alle onderdelen van het biofilter of biobed voor luchtuitstootvermindering door natuurlijk filtermateriaal zoals houtsnippers of kokosschalen in combinatie met micro-organismen en schimmels. De bijbehorende installatie die de te reinigen luchtstroom door het biobed of biofilter blaast. Bijbehorende installatiekosten.
- U kunt geen subsidie krijgen voor:
Een (biologische) luchtwasser waarin het biofilter kan worden gebruikt. Enkel het biofilter zelf is subsidiabel.

Toelichting systemen precisiebemesting (investering 7)

De bedoelde systemen precisiebemesting zijn onder andere:

1. systemen voor het gericht emissiearm, in de juiste dosering, zonder overlapping in de bodem toedienen van vloeibare stikstofhoudende meststoffen bij het planten, zaaien, aanaarden of het moment dat het gewas er aantoonbaar om vraagt;
2. systemen om vloeibare meststoffen via druppelsslangen in de juiste dosering en op het juiste moment toe te dienen aan het gewas;
3. systemen voor het meten van het stikstofgehalte van de toegediende mest met NIRS indien dit meteen wordt doorvertaald in het doseren;
4. systemen voor rijenbemesting met dierlijke mest bij maïs.

Aparte toelichting varkensvriendelijke vloeren (investering 13)

Subsidiabele investeringen varkensvriendelijke vloeren

1. Verblijfvloer/stalvloer voor guste en dragende zeugen: een dichte vloer met een oppervlak van minimaal 1,50 m² per guste of dragende zeug.
2. Vloer voor ligplaats voor kraamzeugen: een dichte vloer van minimaal 1,40 m lengte en 0,60 m breedte per zeug. (De dichte vloer mag ingestrooid worden, maar dat is niet verplicht.)
3. Verblijfvloer/stalvloer voor gespeende biggen: een dichte vloer met een oppervlakte van minimaal 0,20 m² per gespeende big.
4. Verblijfvloer/stalvloer voor vleesvarkens: een dichte vloer met een oppervlakte van minimaal 0,40 m² per vleesvarken.
5. Vloeruitvoering mestplaats vleesvarkens roosters: een vloer voor een mestplaats voor vleesvarkens bestaande uit betonroosters of composietroosters. Nadrukkelijk zijn gietijzeren roosters, geprofileerde metaalroosters of kunststof roosters niet subsidiabel.
6. Vloeruitvoering mestplaats vleesvarkens harde dichte vloer: een vloer voor een mestplaats voor vleesvarkens van dichte beton/composietvloer met gierafvoer en dagelijkse mestverwijdering. (De dichte vloer mag ingestrooid worden, maar dat is niet verplicht.)
7. Verblijfvloer/stalvloer voor dekberen of ligplaatsen voor dekberen: een dichte vloer met een oppervlakte van minimaal 76% per dekbeer.

Varkensvriendelijke vloeren definities

Dichte vloer volgens Besluit Houders van dieren, omschrijving dichte vloer, artikel 2.18.6 :

Een vloer of een gedeelte daarvan, die is voorzien van gierdoorlatende openingen, wordt als dicht beschouwd indien:

- a. het totaal aan gierdoorlatende openingen niet meer bedraagt dan 5% van de totale oppervlakte van het dichte deel van de vloer, en
- b. de breedte van gierdoorlatende spleten ten hoogste 10 mm en de doorsnede van ronde gierdoorlatende openingen ten hoogste 20 mm bedraagt.

Harde dichte vloer is bijvoorbeeld beton/composietvloer of een metalen plaat.

Zachte dichte vloer is bijvoorbeeld geplastificeerd metaal of rubbercoating.

Zie voor meer informatie de bijlage 1 van de Maatlat Duurzame Veehouderij van SMK.